

قودص دیحوت ۵.

(۱۴۰۲/۰۸/۱۰)

۱۴۰۲ ن آب آ ۱۷، ه بن ش راه چ - (۱۴۰۲-۱۴۰۳) ی لی صحت لاس

- (ه دی کچ) رات فگشی پ
- ی ف ددعلا ةئجت ب ضعب تی ملو ، ه تاذ ی ف تواف تی مل ی ذلا وه لب «یهرقف حرش ی ه مادا «هل امك»
  - یراب لامک رد ددع ی فن س پس ، لاعتم دن وادخ یراب لامک تابثا و صقن ی فن تطاسب تابثا و ی لاعت
  - دوشی من هی زجت ددع دن نام و تاذ ؛ «ددعلا ةئجت» ی لوعفم ی انعم
  - دوشی من عقاو ددع دودعم و تاذ ؛ «ددعلا ةئجت» ی لعاف ی انعم
- نیع رد ، وازا ءاشا تقرافم رد ی لماع ، لاعتم دن وادخ تاذ ندوب ی نعمل ایدح و تطاسب ءاشا رب واهطاح
  - «اه ی نوکی» و «اهنم نکمت» ؛ ه سن توافت (فلا
  - تنسله رد همسجم رکف ی فان «عزامملا یلع ال اهنم نکمت» (ب
  - رکبوبا و (مالسلا هیلع) نی نمؤملاریما اب قی لثاج ی هرطانم زاناملس ثیدح (ج
  - تاذ تطاسب ی همزال ، تافص اب تاذ تی نیع مدع و تاذ اب تافص تی نیع (د
  - دن وادخ تاذ ندوب قباس اب یهلا تاذ زانمال س فن تی قوبسم ی همزال مدع (ه رمال س فن زانمال لاعتم
  - هب لاعتم دن وادخ فاصتای فان ، لاعتم دن وادخ زانمال یعی بط تی قوبسم (ز ندوب قباس
  - فی صوت ؛ اهنآ یهلیسو هب لاعتم دن وادخ فی صوت و تاملک زاهی بشت ی فن (ح یراشا

(هدي کچ) رات فگ ش ی پ

«هلامك ي ف ددعلا ةئزجتب ضعبت ي ملو ، هتاذ ي ف توافتي مل ي ذلا وه لب» رقف حرش م ادا

تابثا و لاعت يراب لامك رد ددع ي فن س پس و لاعت م دنواخ يارب لامك تابثا و صقن ي فن
،لاعت م دنواخ تاذ ندوب ين عمل ا دحا و تطاسب ؛هئزجت ي لوعفم و لعا ف ي انعم ني يبت ؛تطاسب
هلا تاذ زا رمالا سفن تي قوبسم م زال م مدع ؛ايشا هب وا طاحا ني ع رد وا ايشا ت قرافم رد ي لماع
يناعم كرد و «تجزامم مدع» ي انعم رد تقد موزل ؛رمالا سفن زا لاعت م دنواخ تاذ ندوب قباس اب
تجزامم.

وه لب« ى هرقف ح رش ى هم ادا
، ه تا ذ ي ف ت و اف تي م ل ي ذ لا
ددع لا ة ئ ز ج ت ب ض ع ب تي م ل و
«هل امك ي ف

«هلامك ي ف ددعلا ةئزجتب ضعبت ي ملو ، هتاذ ي ف توافتي مل يذلا وه لب» يهرقف حرش يهامدا

لامك تابثا و صقن ي فن سپس ، لاعتم دنو ادخ يارب يراب لامك رد ددع ي فن تطاسب تابثا و يلاع

يهبطخ نيا رد مالسلاله يلع اماما هك ياهلمج هس - ود نيا رد ، مي دوب موس و داتفه يهحفص حرش رد
:دندومرف هكرابم

، هلامك ي ف ددعلا ةئزجتب ضعبت ي ملو ، هتاذ ي ف توافتي مل يذلا وه لب»
[1] «عزامملا يلع ال اهنم نكمتو ، نكامال فالتخا يلع ال ءايشال قراف

ياهثحب مه هتشذك يهسلج رد ، تسا بوخي وغل ياهثحب يلو ، ديشك لوط يرادقم يوغل ياهثحب
دمآ شپ يرگي

اجنيا رد نآ مسا ، تسا ةليسولا ةبطخ ، متفه و تسبي شيدح ، موس و داتفه يهحفص رد ثحب
هدمآ ةليسولا ةبطخ اونوعه ، لوقعال فحت و فيرش يفاك رد يرگي دياهاج رد اما ، تسا هدمان
، هلاوه يلع ةللالي لص ادخ ربمايپ تداهش و هفيقس يايضق زا دعب زور تفه يهلصاف اب ، تسا
دندناوخ اربطخ نيا و دندمآ مالسلاله يلع ترضح

نيب فاكش ، دنيوگيم «نيعبصالا نيب دغب» ار «تافو» ، تسا لعافت باب زا ، «توافت» يهملك
ديناوتيم ، تسا هتشذك هلصاف تشگنا ود نايم لاعتم يادخ نوچ ، دنيوگيم توف ، ار تشگنا ود
رد رگا ، دينك رود مه زا مه اب ار ود ره ديناوتيم ، ديدب دغب نآ زا ار يرگي و ديريگب تابثا ار يكي
داهش تسا ، هفيرش يهيآ رد ؛ تشاد مه يصاخ يناعم «توافت» ، دنوشيم رود مه اب ود ره ، «توافت»

مدرک ضرع ، [2] «رؤطف° نم° ي° رت° له° رصبالا عراف° توافت° نم° نُمحّرلا° قَلَخ° ي ف° ي° رت° ام°» :مي درک
ءيش دوخ نوردن زا هك يفاكش الاح ، تسا «فاكش» اهنآ زا يكي هك دراد يددعتم يناعم «رؤطف»
و هشي لثم ؛ ديايپ ينوريپ ءيش زا هك تسا يفاكش اي ، دوشيم نتفكش هك ديايپ ينوريپ
يناعم ، دراد هك يفاطل اب اهنيا يهه ، دفاكش يم ار يتخرد يه ندب و ديايم ينوريپ زا هك يربت
دنديم ةدارالا لمحتم ، دحاو مالک کي زا ار يفلتخم

مه رس تشپ ار هلمج ود مالسل اهیلع ماما، تسا فاکش و روطف یانعمهب «توافت» رگا اجنیا رد مل یذلا وه لب: تسین لاعتم دنوادخ تاذ رد صقن و ألخ مقر چه دنیوگب، دناهوخیم لوا. دناه دروآ فاکش، دوب ألخ وا تاذ رد، دوب توافت رگا. دوب «روطف»، دوب توافت رگا هک «هتاذ یف توافتی و ألخ، صقن ینزوس رس لاعتم یادخ؛ «هتاذ یف توافتی مل» سپ. تشاد دوبمک، دوبن ألم، دوب وا رد یصقن آلصا و تسا لامک اپ و رس هک الاح. تسین روصتم، وا رد، ألم دوبن و درادن دوبمک توافتی مل یذلا وه لب: تسا تروص هچ هب وا لامک نیا هک دندهیم حیضوت مودی هلمج، تسین مل» هک یقلطم لامک ینعی «هلامک یف»؛ «هلامک یف ددعلا ةئزجتب ضعبتی ملو، هتاذ یف دوشیم لامک اپ و رس سپ، تسین وا تاذ رد یدوبمک و فاکش و ألخ چه نوچ. «هتاذ یف توافتی رد. «هلامک یف ددعلا ةئزجتب ضعبتی مل و»، تسه وا یارب لامک اپ و رس نیا هک یلاحنیرد اما طیسب یلامک ینعی. دندهیم حیضوت دراد مودی هلمج، تسا هوب نآ دهم لوا یهلمج هک یلامک نیا. تسا «ددعلا ةئزجتب ضعبتم» هک یلامک هن. تسا.

تسبسانم ات ماهتشاذگ ار «ددع»، «ضعب»، «عزج» تاملک هک ماهتشاذگ اجنیا رد ار تغل یاهباتک نم میورب ولج ار هلمج دوخّال عف الاح یلو. تسا ینآرق تاغل اهنآ یهمه. تسا یبوخ تاغل. میناوخب، دش دیامرفب، دسریم ناتن هذ هب هچ ره مه امش، میوگیم ار تسه نم رصاق نهذ رد هک هچنآ

هبشلا نم اهانتم یف هتاذ لیختت نأ نع لوقعلا بحج و: دوب تروص نیا هب تالمج نیا زا لب بق رد تیفیکی ینعی؛ تسا تیفیکی هب طوبرم «هبش» هک دیآیم تروص نیا هب، نهذ هب؛ «لکشلاو فیکی و مک. تسا عنتم دنوادخ دروم ردّراق لصتم مک ینعی «لکش». تسا عنتم لاعتم یادخ دروم مه اجنیا رد. تسا هلصتم تایمک رد لکش. تسا تایفیکی رد تهابش. درادن هار، لاعتم دنوادخ تاذ رد. تسا لصفنم مک ددع. دیآیمن مه لصفنم مک و تالمک رد؛ «هلامک یف ددعلا ةئزجت»: دنیامرفیم نیا رد مالسل اهیلع ترضح ار - لصفنم مک زا و لصتم مک زا و فیکی زا - تالوقم نیا عاونا مامت تابثا. دش لصاح «توافتی مل» زا «هلامک» نیاربانب. دناه درک یفن لاعتم دنوادخ تاذ زا، ترابع لاعتم دنوادخ تاذ رد یصقن چه دندهیم ناشن هک دمآ تسد هب «توافتی مل» زا هک مه یلامک نیا یدح؛ تسا طیسب لامک اما، تسا لامک. تسا «ددعلا ةئزجتب ضعبتی مل» مه و لامک نیا، تسین ترضح لمج گنج هحبوبح رد. «ةریثک یناعمب تسیل»: میدناوخی بارعا تیاور رد. تسا ینعملا انّبر کلدک مهو ال و لقع ال و دوجو یف مسقنی ال ؤنأ هب ینیعی، ینعمل یدحأ لجوزع ؤنأ: دندومرف

طیسب و لامک هک تسا تروص نیا هب رگا. دندومرف هژاو هس مالسل اهیلع ترضح [3] «لجوزع؟ مینک انعم روطچ ار «ددعلا ةئزجت»، تسا ینعملآ یدح و تسا

[1]. ۷۳ ص ۱، ج ۱، دیحوتل، قودص خیش.

[2]. ۳ یهآ، کلّم.

[3]. ۸۵ ص ۱، ج ۱، دیحوتل، قودص خیش.

«هلامك يف ددعلا ةئزجتب ضعبت ي ملو ، هتاذ يف توافتي مل يذلا وه لب» يهرقف حرش يهامادا

ةئزجت» يلعوفم يانعم

ددع دننام و تاذ ؛«ددعلا

دوش يمن هي زجت

ينبم ردصم :ميراد روح ود ردصم .تسا ليعفت باب ردصم «ةئزجت» .«ددعلا ةئزجتب ضعبت ي مل و» نهذ هب اجني رد تسا مولعم ،ار ورمع ديز لتق :ديي وگيم يهاگ .لعوفم لل ينبم ردصم و لعافلل ،دوب عيجف يلىخ ديز لتق :ديي وگيم يتقو اما .ار ورمع ديز نتشك ؛ديي من لعوفم لل ردصم يسك يلىخ و اندش هتشك ينعي :ديي وگيم هكلب .دوب عيجف يلىخ و انتشك ينعي ديي وگيم من اجني لعوفم نأ يارب ردصم نيا نوچ .دوشيم هفاضل لعاف بيان اب لعوفم لل ينبم ردصم .دوب عيجف ديز نتشك هن .ديز ندش هتشك ينعي ،ديز لتق .مينكي مناعم ندشهتشك هب .تسا هدش ينبم

وحن هب «هلامك ضعبت ي مل» ؟ددع ندش يزجت منعي «ددعلا ةئزجت» .تسه لامتحا ود «ةئزجت» رد يتق و آلثم .دراد دودعم ددع .دنكي هي زجت ددع نوچ ؛تسا لعافلل ينبم ردصم اي .ددع ندش يزجت و راهچ و هس و ود و كي ديي وگيم و ديي وگيم .تسا دودعم بيس :ديي وگيم ،تسه بيس جنپ اجني رد اهبيس و دودعم يزيچ هچ .ميراد دودعم كي و ميراد ددع كي ام .درامشيم ار دودعم .تسا ندرمش ،دع .جنپ ددع زا راک ود سپ .درک ار راک نيا ددع ؛ادج تروصه يلو ،داد رارق يکلس كي رد ار اهنأ ؟درک يزجت مناعم :ديي وگيم هفسلف رد .دنيک ليلحت ار وا موهفم ديناوتيم .تسا حرطم راک ود نأ رد ينعي .ديي ام ،دراد اناج رگا هسأرب عون ،بُخ .تسا عون كي راهچ .تسا عون كي ،جنپ ينعي .«هسأرب عون ددع لک» اناج شتي عون ماقم رد تسين نکمم ،عون كي ناونعهب ددع كي ينعي ؛دنتسه يليلحت نأ اناج .دوشيم يلقع نأ ليلحت ،دنيک ليلحت ،عون كي ناونعهب ار جنپ امش رگا اذل و دشاب هتشاد يچراخ رب هک تسا يليلحت نيا .دوشيم كي جنپ عامتجا .دوريم ليلحت كي ات جنپ هب ،جنپ :ديي وگيم نيا - ددع ندش يزجت مناعم وحن هب - ميريگب لعوفم لل ينبم ار «ةئزجت» رگا اذل و تسا هدش دراو جنپ رگا .دربي ليلحت دجاو جنپ هب ار جنپ ددع دننام يعون كي لقع .ليلحت ضاعبا ،دوشيم «ضاعبا» ينبم ردصم نيمه ائادتببا دياش .دوشيم ددع ندش يزجت مناعم ،دشاب لعوفم لل ينبم «ةئزجت» .تسا لعافلل ينبم ردصم هک دشاب نيا زاي قدا يانعم كي دياش اما .دياي نهذ هب لعوفم لل

«هل امك في ددعلا ةئزجتب ضعبتى ملو ، هتاذ في توافتي مل يذلا وه لب» يهرقف حرش يهامدا

ةئزجت» ىلعاف ىانعم

عقاو ددع دودعم وا تاذ ؛«ددعلا

دوشى من

هب ،چنپ الثم هكنيا هن .دنكب يزجت م ودهدب هيزجت و دىاب ددع هك يروط نآ ىنعى «ددعلا ةئزجت» نآ ؟دنكىم هيزجت ىنامز هچ ،ددع .دشاب هتشاد دودعم و دىاب چنپ هكلب .دوش يزجت م كى ات چنپ ،چنپ ،دشاب كى امش دودعم رگا .دىرامشىم چنپ اب ار دودعم نآ هك دراد دودعم ،چنپ ددع هك ىتقو ار تردق نيا ددع ،تسا يزجت م و قرفت م ،تتشتم امش دودعم ىتقو .دنك هيزجت ار نآ درادن تردق [نايم توافت رد] قىقحتلا رد [ىوفطصم يهالغ] هتبل .دراشب ار نآ و دىاب هك دنكىم ادپ **مُهاصَحْ أَذَقَل** .منكىم ضرع ،دش تصرف رگا .دناه دومرف ار ىبوخ بلاطم ،«باسح» و «دع» ،«ءاصح»

ىانعم هب مه «باسح» .تسا شرامش ىانعم هب «ءاصح» .تسا هزى رگنس «ىصح» ،**[1]** **أَدَعُ مُدَّعَو** و «ضعب» هكنيا امك .دنراد ىفىرط ياهقرف ؟تسىچ اهنيا قرف .تسا ندرمش مه «دع» .تسا شرامش هب ار اهنيا ياهقرف ،هيلع **لَل** ناوضر ىوفطصم ىاقآ موحر م .دنتسه روطنيا «درف» و «ءزج» رمع كى هك ىققح م ؛تسا رفن كى نهذ ساسا رب [توافت رادقم نيا] هتبل .دناه درك نايب ىياهوحن امش رضح مالا هك مه ياهبلط نم لثم .تسا هتشاذگ ىاج رب دوخ زا ار ىثارت و تسا هدىشك تمحز هك ىتمحز ىملع ره ،لاح ىأ ىلع ؛منكىم ضرع ار مدوخ .متسناندن ردق ،منكىم ىبدا ىب و متسه ،مىربن نآ زا ىمسا و مىنكن هعجارم ام ىتقو .دنداناب ار نآ ردق نارگى دىاب ،تساوا شثارت ،دشكىم ار ناشدوخ تمحز اهنآ الا و دشب ركف هب نارگى هك تسا نيا هب ،اهنيا ىايح .دنامىم روطنىمه .دناه دىشك

نم درف .بتاك ناسنالا ضعب ،تسا ناسنالا درف .«درف» و «ءزج» ،«ضعب» ،«دع» ،«باسح» ،«ءاصح» .تسا من هج يارب .**[2]** **مُؤَسِّقُ مٌؤُجِّ مٌهْنِمِ بَابِلَ لِّلْأَوْبَاءِ عَقَبَسَ آهَل** .بتاك ناسنالا

هيلع ترضح ؟دوشىم هچ شىانعم ،مىرىگب لعافلل ىن بم ار «ددعلا ةئزجت» رگا اجنيا رد ،بُخ ىلىلحت ىازجا لاعتم ىادخ ،تسا شدوخ رد يزجت لباق ددع نوچ دنىوگب افرص دنه اوخىم مالا سلا «هتاذ ىف توافتى مل» :دناه دومرف نوچ اجنيا رد اما ،درادن ىلكشم و تسا تسرد ولو ،فرح نيا .درادن ىلامك .دراد ىلامك وا ،ىصقن ره دادعت هب هك دشىم نيا مهوت ،دراد لامك اپ و رس و درادن صقن ىنعى ،لبق يهلمچ اب ام :دنىامرفىم مالا سلا هيلع ترضح .تسا صياقن نآ عفر زا ،دراد لاعتم ىادخ هك هك مىرادن دودعم ،لاعتم دنوادخ تالامك رد ىنعى «ددعلا ةئزجتب ضعبتى مل» اما مىدروا ار تالامك اما ،مىراد ار هم .مىرامشب ددع اب دودعم ناوئع هب ار اهنيا مىنك عورش هك ؛تاىح ،تردق ،ملع مىوگب «ىنعى مل اىدح» ،هريثكلل ىناعمب تسىل» ىنعى .مىرادن دودعم وا لامك رد

اجنيا رد ،تسا لعافلل ىن بم هك ىردصم يارب مه ىفىرط ىانعم كى ،دشاب تروص نيا هب رگا ،بُخ .ار وا لامك ،ددع ندرك يزجت .تسا روصتم

---

[1]. ۹۴ یه آی، می رم.

[2]. ۴۴ یه آی، حج.

ندوب ین عمل^۳ ایدح ا و ت طاسب
رد یلماع ، لاعت م دن وادخ تاذ
نیع رد ، وازا ءایشا ت قرافم
ءایشا رب وایه طاحا

رب وایه طاحا نی ع رد ، وای شا ت قرافم رد یلماع ، لاعت م دن وادخ تاذ ندوب ین عمل ای دحا و تطاسب
ءای شا

یلع ال اهنم نکمت» (ب)
همسجم رکف یفان «ةجزامملا
تنسلها رد

رب وایه طاح نیع رد ، وای شا ت قرافم رد یلماع ، لاعتم دنواځ تاځ ندوب ینعم لای دح و تطاسب
ءای شا

یهرظانم زا ناملس شیدح (ج) نینمؤملاریما اب قیلثاج رکبوبا و (مالسلا هیلع)

ام یثا «شیدح ای ؛دندراد همسج و لببح نب دمحا لثم هک تسا اهلمج نآ زا ،یدعب یهلمج نیا ،بُخ
یلع امام باتک ،فَنصم نیلوا .تسا ناملس باتک ،مالسا رد فَنصم نیمود .»مالسالا یف فنص
شیدح .تسا قیلثاج شیدح ،ناملس باتک .تسا ناملس باتک ،فَنصم نیمود و تسا مالسلالهیلع
ار نآ مامت ،بولقلا داشرا رد یملید موحرم .تسا هدوب یفورعم رایسب شیدح نیثدحم نیب ،قیلثاج
تسا جاجتحا و فحت لثم .دزادنایم ار اهدنس ،بولقلا داشرا نوچ .دناهتخادنا ار دنس اما دناهروآ
،دنروایب ار اهدنس رگا دندییم هک تسا هدوب فورعم یردق هب تایاور نیا هک تسا هدوب ینامز
موحرم یلو .دناهروایب ار دنس ،بولقلا داشرا رد اذل .دنتخادنایم ار اهدنس اذل ،دوشیم میجح باتک
و دناهدرک لقن ار قیلثاج شیدح نیا زا یددعتم تا عطق ،ناشیاهباتک ریاس و دیحوت نیمه رد ،قودص
یارب ،قودص موحرم دوخ ینعی .دنکیم قرف ناشیاهدنس ،دناهروآ هک یتاعطق نیا هک تسا نیا بلج
هک تسا یگبلط بوخ راک کی ،نیا .دناهتشاد دنس نیدنچ .دناهتشاد قیرط نیدنچ ،قیلثاج شیدح
،ام نامز رد هنافساتم .دوش یدنبهتسد قیلثاج شیدح نیا قیرط ،نیریاس و قودص موحرم یاهلقن زا
،دیحوت رد ،قودص موحرم طقف .تسین یرگیدیاج رد ،بولقلا داشرا زا ریغهب همامتب قیلثاج شیدح
هنافساتم .«هوبنللا باتک یف همامتب هتجرخا» ار قیلثاج لصفم شیدح نیا هک دناهدرک هراشا
... و برغ فرط رد دنداد ربخ .دوش ادیپ اسب هچ .تسین اهتسد رد ،قودص موحرم یهوبنللا باتک
.دناهدید مه اهیخرپ .تسه هدش تسرهف یطخ باتک ،نیمزریز فقس ات هک تسه اهنیمزریز زا یخرپ
.دیایب ییاهزیچ ،تافنصم خنس نیا زا هک دوشیم ادیپ دیما یلیخ ،دوشیم لقن هک اهنیا

دنتفگ کوبت رد ؛دوب کوبت زا دعب ؛دوب تروص نیا هب شیدح لوا ؟دوب هچ قیلثاج شیدح یادتبا
نآ رد .دندمآ نوریب هندیما ترضح و ؤرسالا شیج ،دربب نیب زا ار مالسا و دنک هلمح دهاوخم مور
نم نوره ؤلزنمب ینم تنان» ؛دنتشاذگ اج هندیما رد ار مالسلالهیلع نینمؤملاریما مهم یه یضق
و هیلع ؤلللا یلص هلالا لوسر رضحم .دننک هیرگ دنتساوخم مالسالا هیلع ترضح ایوگ ؛«یسوم
نانز و اهچب اب هندیما رد نم !؟نایبصل و ءاسنلا عم ینکرتتا !هلالا لوسر ای :دندرک ضرع هلا
ؤلللا یلص ؤلللا لوسر اب ،دوب کوبت یهوزغ هک ؤرسالا شیج رد هندیما یهدرم مامت ینعی !؟منامب
هنیم رد اهنت ،دندوب مالسلالهیلع نینمؤملاریما هک ناشرکشل ریما لوا .دندش چراخ هلا و هیلع
اهچب اب هلب ؛«!؟یضررت ام أ» :دنتفگ ار یاهلمج ناشیا هب ،هلاؤهیلع ؤلللا یلص ترضح .دندنام
نیا زا دیوگیم لببح نب دمحا .«!؟یسوم نم نوره ؤلزنمب ینم نوکت نأ یضررت امأ» اما ینامیم
«دولجالا هنم رعشقت» ،شیدح

.دندوب هدماینالا صا ای دندوب هتفر و دندوب هدمآ ای اهیماور ،دنتفر کوبت یهوزغ هب یتقو ،هصالخ
ای - تسا کیلوتاک نامه ،قیلثاج - ار پاپ ام دوب هتفگ ؛دوب هدرک یرکف نینچ مور رصیق
دص هورگ کی .رگیدی شیشک دص اب ؛میروآیم ،دوب لاؤس و ثحب و رکف لها هک ار ناشنیرتگربزب

گنج هکني را لبق ات دندش دراو. دندم آهني دم هب مور زا. نامز نآ رد مه نآ. تسا هدوبن مک هرفن
يَلص ادخ ربمايپ تداهش يه يَضَق، دندش دراو يَتَقَو. تس يچ ربمايپ نيا لي لد دندني بب، دندک
ني مه نم روظنم. دوب هتسشن، ترضح نآ ياچ هب دجسم رد رکبوبا و دوب هدم آشيپ هلآ و هيلع ؤلل
وا ياهباوج مه قيلثاچ. داديم باوج مه وا، بُخ. دندرک، دندرک لاؤس هب عورش رکبوبا زا. تسا هملک کي
اهني ربمايپ: تفگ و درک ور شهارمه شيشک دص نيا هب، لاؤس دنچ زا دعب و درکيم هرخسم يروف ار
!؟ تسا هداديم باوج تروص ني مه هب مه

یہناخ برد ہب یتحاران اب .دیزرلیم نم ندب لصفام :دنیوگی .دینیبب ار ناملس بانچ ترابع ای ؛«هلآوهیلعللایللص دمحم نید کردا» :متفگ و مدیود مالسلای هیلع نینمؤملاریما تالآؤس زایکی .دندنکیم هخسم ار ام دنراد هنیای .تسا ربخ هچ دجسم رد نیبب ایب !نینمؤملاریما عبس قوف :تفگ مه وا ؟تسا اچک ادخ ؛«یلاعت هلال نیأ» .دوب شلاوس نیلوا مرظن هب :دوب نیای وا رداللعف سپ ،تسا نامسآ تفه الاب هکی یادخ ؛«ضرالای ف سیلف» :تفگ یروف مه وا .تاوامس دوش هچ ادعب الایح ،میتسه تحار وا تسد زالاللعف اذل .تسین نیمز

هک یا هق و محیص دئاقع زا یکی :دنیوگیم اهنآ .دنتسه هجاوم نآ اب اهیفلس ک تسا یزیچ نامه مان هب دنهدیم یبتک جاجح هب جح رد .تسا نیمه ،دشاب دقتعم نآ هب ناملسم کی دیاب اّمتح .تسا الاب دنوادخ هک دیوگب دیاب اّمتح .تسا «ولعلا تهج تابثا» اهنآ زا یکی .هّیحصلالادیقعلالاقدانزلالیلع درلا» مان هب دراد یباتک لپنح نب دمحا .دینک تباث وایارب ارّولع تاهج دیاب هنوگنیایزوجنبا جرفلأوبا لثم .تسین دمحا یارب نیا :دنیوگیم هلبانح زایضعب .«هّیمهجلأو وایارب هک دنراد لوپق اه یلپنح ریاس و هیمنتنبا .تسا لپنح نب دمحا یارب هکیلاحرد .دیوگیم

هک دوشیم هدافتسا [1] «يَوْتُسَا شَرْعًا يَلَعُ نُمْحَرُّلَا» یه‌آ زا دی‌وگی م: تسا اچ‌نی م‌روظن م. تسا نیمز هب روطچ الاح ،بُخ. تسا نیمز رد ادخ هک دی‌وگن رگی‌د س‌پ ،تسا هت‌فرگ رارق شرع ی‌ور دن‌وادخ .دی‌آیم مدای لب‌نح ن‌ب دمحا لاثم ی‌روف ،دی‌آیم ش‌پ اه‌ثحب ن‌یا تقو ره .دن‌زیم ی‌لاثم؟! دراد ملع مه دن‌وادخ .دی‌تسه ط‌ی‌حم ن‌آ رب ی‌لو ،دی‌تس‌ین پ‌وت امش ،دی‌ری‌گب ن‌ات‌ت‌سد رد ار پ‌وت کی :دی‌وگی م «وَهُوَ» یه‌آ امش ت‌روص ن‌یا رد ،بُخ. دراد ی‌ملع یه‌ط‌اح ن‌آ هب ه‌ص‌ال‌خ اما ،تس‌ین نیمز رد و تسا شرع رد

امش .می نك لیوات دیابن دیوگیم امش هکی تروصرد .دیاهدرک لیوات مه ار [2]«مُتْنُكْ اَمْنِيْ اُمُكْ غَم
یپوت هک می نك روصت تروص نیاهب ار ادخ .دراد یملع یهطاحا ینعی ؛«هملع» ینعی «وه» دیوگیم
:تسا مهم مالسلالهیلع ترضح یهلمج نیاهک تساجنیا ؛!تسا شرع رد شدوخ وهتفرگ تسد رد ار
ءایشا ،«اهیف» و تسالاعت میادخ ،«نوکی» لعاف .«اهیف نوکی» ای «اهیف نكمت» :دنیامرفی
ار نآ دیاب ،«یوتسا شرعلا یلع» دیوگیم هیآرگا .تسا شرع رد هکنیا هن ،«اهیف نوکی» .تسا
رد رگا .«نیلقثلا مکیف کرات یّنا» ؛میورب مالسلالمهیلعتیبله یهناخ برد هب دیاب .میهمفب
تفر لببح نب دمحا یهناخ برد هب ناوتیمن ،میهمفب ار نآ دیاب هک تسایریبعت لقت کی
یده امام نامز رد لببح نب دمحا .میورب مالسلالهیلع یده امام یهناخ برد هب دیاب هکلب
اما ؛دندوب نامز کی رد .درک تافو مالسلالهیلع ترضح زارتدوز یلاس دنچ وا .تسا هدوب مالسلالهیلع
انعم هچ هب هک میسرپب لببح نب دمحا زامیورب ای میورب مالسلالهیلع یده امام یهناخ برد هب
!تسا

ی‌لی‌خ، دُوب‌ا‌ل‌ا‌ب‌ث‌ی‌د‌ح‌ت‌م‌ا‌ق‌م‌ر‌د‌ی‌ل‌ی‌خ، د‌ا‌د‌ا‌غ‌ب‌ر‌د‌ل‌ب‌ن‌ح‌ن‌ب‌د‌م‌ح‌ا، د‌ر‌ک‌ء‌ا‌ن‌ب‌ا‌ر‌ا‌ر‌م‌ا‌س‌ه‌ک‌ل‌ک‌و‌ت‌م‌دُ‌و‌خ‌ت‌ه‌ج‌ن‌ی‌م‌ه‌ب، د‌ش‌م‌ر‌ا‌ه‌ج‌ه‌ی‌ق‌ف‌ه‌ک‌ن‌ی‌ا. د‌ش‌م‌ا‌م‌ا‌ه‌ک‌دُ‌وب‌م‌ه‌ر‌ط‌ا‌خ‌ن‌ی‌م‌ه‌ب، دُ‌وب‌ت‌ن‌س‌ل‌ه‌ا‌ی‌ه‌ج‌و‌ت‌دُ‌وم‌د‌ن‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ا‌ه‌ی‌ل‌ی‌خ. د‌ر‌ا‌د‌ن‌ی‌ت‌ه‌ا‌ق‌ف‌د‌ا‌ه‌ت‌ج‌ا‌ه‌ک‌د‌ن‌ت‌س‌ن‌ا‌د‌ی‌م‌ن‌ا‌ش‌دُ‌و‌خ‌ا‌ل‌ا‌و‌دُ‌وب‌ت‌ش‌ا‌د‌ث‌ی‌د‌ح‌ت‌ر‌د‌ه‌ک‌ی‌م‌ه‌م‌ت‌س‌ا‌م‌ه‌م‌ر‌ا‌ی‌س‌ب‌ی‌ل‌و، د‌ی‌آ‌ی‌م‌ن‌ه‌ذ‌ه‌ب‌ب‌ا‌ب‌ل‌ل‌ا‌د‌ر‌ط‌ا‌ه‌ن‌ی‌ا. ت‌س‌ا‌ث‌د‌ح‌م‌و‌ت‌س‌ی‌ن‌د‌ه‌ت‌ج‌م

ن ب دمحا ،دری گب ،تسا هدرک انب هی فلخ دوخ هک یرهش ناو نعهب ار ارماس تساوخم لک و تم ی تقو دلج راهچ و هاچنپ .تسا هدش پاچ بوخ یلیخ یقیقحت پاچ کی اب دمحا دنسم .دروآ ارماس هب ار لب ن ح ،دلج راهچ و هاچنپ رد ،تسا بوخ یلیخ نیققحم و نیحصم زا هک طوؤنرا بیعش .تسا هدش باتک

دیوگی ار نی مه، همدم رد. دینک هاگن ار نآ یهمدم. تسا هدرک پاچ ار لبَنح نب دنحا دنسم نبا زا. دمآ اجنآ هب مه وا. هذب سرد اجنآ رد و ایب ارماس هب امش لبَنح نبا: تفگ لکوتم: دیوگی دنام هک زور دنچ. دناسریم ار مالسللامهیلع تیلبا لها تیمولظم هک تسا هدش لقن یاهلمج لبَنح نم! تسا نادنز اجنیا؛ [3] «یل انجس ارماس نوکی نأ»: تفگ!؟ یتفر ارچ: دنتفگ. تفر و درک امر هچ هب اجنآ رد، مالسللامهیلع نیی رکسع هک میمهفیم ریبعت نی زا. مشاب نادنز رد مه اوخیمن نجس هب یتقو رگید، نجس: دیوگی ارماس لک هب وا. دندوب مه رکسع یهلحم رد. دندوب تروص داجیا ار ییاهتی دودحم هچ. تسا هدوب یهاگتسد و مد هچ دینی بب! دیورب رکسع یهلحم هب، دیتفر دندوب هدرک.

وا؟ تسا اچک دنوادخ هک درک لاؤس مه تیاور رد. دنزیم لاثم تروص نی هب لبَنح نب دمحا، لاجّ یأ یلع ادعب هتلبا. «ضرالای سیلف»: تفگ یروف مه قیلثاچ. تسا تاوامس عبس قوف: تفگ مه مالسللامهیلع ترضح هک یتقو. دنداد باوج تاللاؤس یهمه هب و دندروآ فیرشت مالسللامهیلع ترضح و درکیم ورشیشک دص نی هب - دشاب هدروخ مه مسق قیلثاچ اهاج زا یخرب رد دیاش - دندادیم باوج اقآ نی هک ار یباوج نی مه، مدیسرپیم وا زا ار لاؤس نی و دوب رضاح اجنیا حیسم نآلا رگا: تفگیم تروص نی هب مالسللامهیلع ترضح باوج زا نآلا یلو، درکیم هرخسم تقو نآ ینعی. دادیم ار دنداد تفکشیم.

ثیدح رد «هخآلا یف ایندلا» یدی لک و یشرع ریبعت قیلثاچ

نوچ، تسا هدماین بولقلال داشرا زا ریغ رد هنافساتم و تسه قیلثاچ ثیدح رد هک ییاهزیچ زا یکی و ایند نیام یهطبار، مالسللامهیلع ترضح هک تسا ثیدح زا یشخب نآ، دناهدرک عیطقنت نیثیدحم راوناالاراحب رد هک مه یسلجم موحرم. تسا داشرا رد طقف نی، «...ایندلا مسر». دناه دومرف ار ترخآ؛ تسا قیلثاچ لئاس؛ ماهدرک ضرع اهراب. تسا دیلک کی نی. ددنکیم لقن داشرا زا طقف، دناه دروآ مالسللامهیلع نی نمؤملاریما مه هدند باوج و شدوخ نامز رد یراصن یملع تیصخش نی رتگرزب ینعی یروف! تسا ملع. هذب ناکت رس دنداد هک یباوج ره تسین رارق، ددنکیم لاؤس و یتقو اذل. تسا و ۀنچلا و ۀرخآلا نم ایندلا نی؟ «تسا یلاؤس هچ و لاؤس. ددنکیم هرخسم و دجنس یم ار اهباوج یلع ترضح تقو نآ؟ تسا تروص هچ هب ترخآ و ایند یهطبار؟ تسا اچک من هچ و تشهب؛ «رانلا ار یلوا نی مه. «ایندللاب ۀطیحم ۀرخآلا و ۀرخآلا یف ایندلا»: دنداد باوج هب ددنکیم عورش مالسللامهیلع یدی لک اما، تسه یشرع یمالک یهاگ!؟ رتیدی لک و نی زا رتیشرع یمالک. تسا هماگنه. ددنی بب سونایقا یارب مه و تسا یشرع مه هک تسا یاهلمج مالسللامهیلع ترضح یهلمج نی اما، تسین هن. تسا هدش هتشاگک ترخآ لد رد ایند؛ ماوع ریبعت هب. «ۀرخآلا یف ایندلا». تسا دیلک فراعم «ایندللاب ۀطیحم ۀرخآلا و ۀرخآلا یف ایندلا». دیآیم نآ اب ادعب ترخآ و تسه نآلا نی مه، ایند هکنیا. دندادیم ار باوج نی مه، دندوب حیسم ترضح نآلا رگا: تفگیم هک دوب یتانایب روطنیا ینعی.

[1]. ۵. یهی آ، هط.

[2]. ۴. یهی آ، دیح.

[3]. نېثیدحم لابلطی لکوتم لاجار: 44 ص 1، ج (ۀلاسرلا ۀسسوم پاچ) دمحا دنسم، لبَنح نب دمحا. هباحصا ثیدحت یلإ داع دق دمحا مامإلا ناکو، کانه مهثیدح سلاجم اودقعی لمیقی ناک ثیح ارماس یلإ یلع دمحا مامإلا هیلإ بهذف، ارماس یلإ مَدَقِي نأ (هـ 235) ۀنس رخاوا یف لکوتم لاهرمأف، دادغب یف

عنتم ا دقو داعف ،دادغب ىلإ دوعى نأ هيلإ هقيرط يف وهو هرمأف ،هُدْيُي نأ لكوت ملل ادب م ث ِضَصَم
دمحأ مامإلا رُطضاو ، (هـ 237) ةنس ديدج نم هيعدتسي لسرأ م ث . همع نباو هيدلول إلا ثيدحتلا نم
نأ ضَفَرُو ،ضبقناف ،ديدج عون نم دجس يف ارماس يف نُوكيس هنأ فشتكا هنكلو ،هيلإ باهذل
الو ،هأقلي ىتح همامت ىلع ثيدحب ثدحي ال نأ ادهع هلالا ىطعأو ، ثدحي وأ كانه أتيب يرتشي
...» .يسبح دلبلا اذه نوكيو ،تَدَحُّأ نوديرى امنإ :دمحأ مامإلا لاق .هيدلو ىتح دهعلا اذه نم ينثتسي

رب وایه طاحا نیع رد ، وایشا تقرافم رد یلماع ، لاعتم دن وادخ تاژندوب ینعم لای دح و تطاسب
ءایشا

تیقوبسم یهمزالم مدع (ه
اب یهلا تاژنارمالا سفن
لاعتم دن وادخ تاژندوب ققبا
رمالا سفن زا

رب وا یهطاحا نیع رد ،وا زا ءایشا تقرافم رد یلماع ،لاعتم دنوادخ تاذ ندوب ینعملاّی دحا و تطاسب ءایشا

یعیب ط تیقوبسم (ز) لاعتم دنوادخ زا طبرلا لاعتم دنوادخ فاصتای فان ندوبقباس هب

هب قوبسم ،دراد هک یتیسوا اب رمالاسفن مامت :تسا نیا ماهرک ضرع ررکم هک ییاهزیچ زا یکی هک دیورن وا غارس ینعی .تسا مهم یلیخ نیا .تسین قباس زاب وا اما .تسا هیلا یهیبیغ تیوه یتقو .تسا وا هب قوبسم ،رمالاسفن رتسب مامت .تسا رمالاسفن رتسب رب قباس دیوگب عیرس هک تسین نیا تیقوبسم یهمزال اما .دوشیم تبث یدیحوت نیهارب ،میمهفب ار نیمه .تسا قباس میوگب هک تسا نیا زایلعا وا .تسا قباس وا هک میریگب هجیتن

؟تسا تسرد ،میریگب هجیتن روطچ :درگاش

یناش هک میسریم یرتسب هب رمالاسفن رد .تسا قوبسم رمالاسفن رتسب نیا هکنیا :داتسا دش تبحص ناآ زا ددعتم تاسلج رد مهّالبق .عیابطلا سفن ناش .تسا عیابط ناش ،رمالاسفن زا تییسوا رد مدرک ضرع اچنآ رد ؛تسا هدش مه یاهلاقم ؛... تسا دوجو حول زا عسوا رمالاسفن هکنیا یعیسو فیطنآ و دنتسه هتباث نایعا .دنتسه عیابط ،یلوط و مهم رایسب ناش کی رمالاسفن یالاب ،دنراد ناشدوخ هک ینطوم کی رد عیابط ؟دنتسه تروص هچ هب عیابط .دنهدیم لیکشت هک کی نیا .تسا «طبرلا» تعیبط ،عیابط زا یکی .تسین ضرورفم یتعیبط رگید ،تعیبط ناآ تبیلالها ناسل زا اهنت هک یتاروتسرد اب لاعتم یادخ .دراد غاونا و دراد قیداصم .تسا تعیبط کی نیا رگا :دینکیم ادیپ اچک چه ار تایبدا نیا - تسا هدش رداص مالسلا مهیلع کی ،تسا عیابط یهمه رب قباس هک ،وا تاذ نطوم رد هک دیشاب هتشان راطتنا امش ،تسا طبر هک یروطنامه .طبرلاّطّبر وا .تسا طبرلا یعیبط رب قباس وا نوچ ؛اچ .دینک تسرد طبر روج نیع الف نیعلانّیع ،لبقلا لبّبق ،هلّثیح ال و ثیحلاّثیح» :دینکیم مالسلا هیلع ترضح دیهاوخیم روطچ ،تسین اچنآ رد یعیبط یتقو .تسا قباس ناکملا یعیبط لصا رب واّالصا .«هل رگید ،دینک کرد تروص نیا هب ار اهنیا یتقو .تفر عیابط زا یکی .دیربب اچنآ هب ار شقیداصم ینعی .دینکیم لامعا مه ار هیزنت ،دریگب تروص هیبشت هکنیا نودبّادعب .دیرادن یلکشم وا هک ریسم نیا زا .مهف نیا ریسم زا اما ،دیراذگیم رانک مه ار لیطعت .«هیبشتال و لیطعتال» ار داضت لصا هک تسا وا ینعی ؛«هلّدض ال ناّفرع ءایشالّنیب هتداضمب و» .تسا عیابط قوف تقو ناآ ،تسا وا تاذ هب قوبسم ،داضت لصا هک یزیچ .تسا هدروآ شقیداصم و یعیبط ناوئعهب یالاب قیدضلا یعیبط ینعی .دشیم داضت لط تحت ،تشاد دض وا رگا ؛!دشاب هتشاد دض دیهاوخیم !تسا بیجع ردقچ تانایب نیا .تفریم وا

رب وا یهطاحا نیع رد ،وا زا ءایشا تقرافم رد یلماع ،لاعتم دنوادخ تاذ ندوب ینعملآ یدحا و تطاسب ءایشا

و تاملک زا هیبشت یفن (ح) هب لاعتم دنوادخ فیصوت فیصوت ؛اهنآ یهلیسو یراشا

تسررد قوبسم و قباس کی ،میوگی می تیقباس یتقو مه اجنیا رد ؛میوگب هچ سپ دیدومرف ،بُخ هک یتروص نامه هب .تسا طیحم هک تسا نیا مینادیم ام هک هچ نآ .تسین تسررد اذل ،مینکیم رمالاسفن رتسب مامت رب دراد هطاحا و ابانج تاذ .«هبانجب قیلی»

دراد هطاحا تفگ ناوتیمن مه زاب :درگاش

هک مینادیم نوچ .تسا عونمم لیطعت .میوگی رگید الاح ،مداد هک یحیضوت نیا اب ؛هلب :داتسا زا ینعی ،میربیم راک هب ار ظافلا یتقو و میدیمهف ار اهنآ یتقو .میوگب ار اهنیا میناوتیم هکنیا نودب و دیاهدرك کرد ار هیبشت طبابوضا الماک امش ینعی .میاهدش هدر هیبشت یفن رتلیف دیربیم راک هب وا رد ار نآ ،دینک هیبشت راچد ار هطاحا موهفم

دوشیم یراشا :درگاش

تسا یراشا نامه شلیلحت ؛هلب :داتسا

،تافص رد هک تسا مهم نیا اذل ؛دهدیم ناشن ار شدوخ ،قولخم هب تبسن تافص ددعت ۲: درگاش . . . مینکیم نایب ار نیابت و ددعت

«عجزامم» :دنیامرفیم مالسلال هیلع ترضح هکنیا .تفر مدای اما ،میوگب ار نیا متساوخم :داتسا هجزامم .«عجزاممالا یلع ال» اما «اهیف نوکی» :دنیامرفیم مالسلال هیلع ترضح .تسا مهم یلیخ «اهیف نوکی» تروص هچ هب لاعتم یدخ هکنیا و ءایشا رد نآ روهظ ،هلا یامسا هکنیا رد .دراد یعاونا و« :دعب یهسلج یارب دناب ،هفیرش یهیا نیا ؟میراد هجزامم روج دنچ .دیرادرب ار هجزامم دیاب ،تسا

ملاع رد شدوخ یارب لاعتم دنوادخ ،دیرادرب ار عجزامم دیهواخم هک اجنیا رد ؛^[1] «لَعْلَعْلَلْ لَ L» کرد ار نآ امش یتقو هک یلثم ینعی ؛یلعا لثم .یلعا لثم اما ؛تسا هتشاذگ یددعت یاهلثم قلخ رکف نآ یور امش .تسا یبوخ یلیخ یاهلثم اهنآ .دیوشیمن هیبشت هب التبم ،دینک ینالقع . . . و یلولح هجزامم .میراد هجزامم زا یعاونا .دینک

נִירְהַאטְלָא נִיבִיטְלָא הֶלֶא וְדִמְחַמִּי עֵלְלָא יִלְלָא וְנִימְלָא לְאִבִּי עֵלְלָא דִּמְחַלָּא וְ

---

٦٠. יְהִי אֵלֶּיךָ, חֵן. [1]